

Opregte

HAARLEMSCHE

van

Donderdagsche

COURANT

5 Januarij.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: f 5 in de drie maanden.

WEENEN, 1 Januarij.

Bij de mededeeling van een overzicht van den toestand der oostenrijksche monarchie op het einde van het in vele opzichten zoo noodlottige jaar 1859, wordt in de eerste plaats gewezen op de zoo drukkende geldelijke maatregelen, tot welker invoering men zich gedrongen heeft gevoeld om in de eerste behoeften van een kortstondigen, doch zeer kostbaren oorlog te voorzien; — op de noodzakelijkheid, in welke men was gebragt om zich daartoe van papieren-geld te bedienen, en op de door deze maatregelen te weeg gebrachte gevolgen, derwijze, dat van 6 Mei tot den eersten Julij het zilver nimmer beneden de 40 ten honderd te bekomen is geweest; — de agio op sommige dagen tot 50 pc. is geklommen; — de 5 pc. metallieke obligaties, welke op het einde van 1858 nog met 84 pc. werden betaald, tot 57 pc. daalden, 't welk met eene zilverwaarde van 38 pc. moet worden gelijkgesteld.

Reeds dadelijk heeft men ook oorlogsbelastingen moeten heffen, om in de meest onvermijdelijke uitgaven te kunnen voorzien, en daar deze geenszins op den duur waren voltehouden, heeft het manifest des Keizers, na den vrede van Villafranca uitgevaardigd, geen geringe noegen gebaard, inzonderheid door de toezegging van daartestellen verordeningen ter ontwikkeling van de stofelijke en zedelijke krachten des Lands, door verbetering van wetgeving en bestuur. — Tot dat einde is den 22sten Augustus een ministerie ingesteld, 't welk solidair verantwoordelijk is voor zijn bedrijf, en 't welk zijnen arbeid heeft aanvaard almede met de erkenning van de hooge noodzakelijkheid van doortastende hervormingen, gepaard met verstandige spaarzaamheid.

Onder dit ministerie zijn in de eerste plaats maatregelen genomen om eene wenschelijke orde in het beheer der geldmiddelen te brengen. Ter verbetering van de opbrengst der grondbelasting, ten aanzien van welke geen stelsel hoegenaamd bestaat, en welke uit dien hoofde zoo ongelijkmatig drukt, is eene commissie ingesteld, om in dat opzigt vaste beginselen aan te wijzen, en men mag hopen, dat derzelver leden daarbij alleen het algemeen belang in 't oog zullen houden. Eene der belangrijkste verordeningen is die op de vrijheid van den arbeid, welke zeer weinig te wenschen laat en rijke vruchten kan dragen. Aan de hervorming der gemeentes-besturen en de gelijkstelling der gezindheden wordt ijverig gearbeid, en aan de oostenrijksche drukpers is eene betamelijke vrijheid gegund, om de menigte ook in dit opzigt voortelichten. Voor de gelijkstelling der Israëlieten is de eerste schrede reeds gedaan, en daarbij mag worden gewezen op het voordeel van de aanwending van belangrijke kapitalen ten algemeenen nutte.

Het vraagstuk der nationaliteiten moest wel in den tijd, dien men beleefte, op den voorgrond geraken. Mogt het, volgens den steller van dit betoog, het staats-bestuur gelukken om in dat opzigt eene billijke toegankelijkheid te betoonen, en zich te wachten voor den schijn om alles te willen verduitschen, dan kan ook dit bezwaar worden opgeheven, en is het bevel aan de ambtenaren in het oostenrijksche gedeelte van Polen, om de bevolking toetespreeken in de taal, die zij verstaat, reeds eene belangrijke schrede op dien weg. De schrijver besluit zijn betoog aldus: „De ontwikkeling der zedelijke krachten kan dan eerst worden bekroond, wanneer zij raad mogen geven bij de behandeling van onderwerpen van wetgeving en bestuur. Men dringt niet aan op de daarstelling van een algemeen orgaan bij vertegenwoordiging, maar men verlangt, dat aan verkregen kennis de werkring worde veroorloofd, die haar toekomt, en dat de bureaucratie zal begrijpen, dat zij niet alwetend en alvermogen is.”

WEENEN, 2 Januarij.

De telegrafische berichten uit Parijs, waarin gemeld wordt, dat de pausselijke nuntius zich op nieuwjaarsdag aan het hoofd van het corps-diplomatiek heeft bevonden om den Keizer geluk te wenschen, en in welke wordt gewaagd van de verklaring des Keizers van zijn eerbied voor „erkende regten”, worden hier als tamelijk bevredigend aangemerkt, maar nog niet als genoegzaam, om als eene verloochening van de beginselen, in het bekende vlugschrift opgenomen, te kunnen gelden: — inzonderheid, wegens de daarop gevolgde verklaring, dat de Keizer geen ander doel heeft, dan om: „zoo verre van hem afhangt”, vrede en vertrouwen te bevestigen.

BERLIJN, 3 Januarij.

De gezondheid des Konings is in zoover verbeterd, dat Z. M. gisteren, bij de heerschende gunstige weersgesteldheid, een paar uren in een armstoel op het terras van Sanssouci heeft kunnen doorbrengen.

— De heer v. Bismark, gezant van Pruisen aan het Hof van Rusland, is op zijne reis derwaarts zoo ongesteld geworden, dat hij den togt niet heeft kunnen voortzetten, en vermoedelijk in die betrekking eenen opvolger zal bekomen.

— Ter zake van het parijische vlugschrift, betreffende den Paus, begint men hier twijfel te voeden, of de bijeenkomst van het Congres wel zal kunnen plaats hebben. Oostenrijk verlangt (naar luid 'der alhier ontvangen berichten) eene officiële verloochening van de in dit geschrift voorkomende beginselen, alvorens bepaaldelijk zijne gemagtigden ter bijwoning van die Vergadering te benoemen, en dergelijke verklaring is nog niet afgelegd. Zonder medewerking van Oostenrijk, is geen Congres, op 't welk de italiaansche aangelegenheden overwogen moeten worden, denkbaar.

VAN DEN RIJN, 3 Januarij.

Naar luid van berichten uit Berlijn, van het begin van dit jaar, is de organisatie van het pruisische leger thans zoo goed als bepaald; — zal, voor den tijd van vrede, de infanterie met 30,000 man, de kavallerie met 5000, en de artillerie met 1000 man worden versterkt, en zal geheel het leger alsdan, in ronde sommen, bestaan uit 125,000 man infanterie, 24,000 man ruitery en 16,000 man artilleristen en pioniers, te zamen 165,000 man.

— Men meldt uit Venetie, dat de tijding, dat voor het aanstaande jaar geene ligting van dienstplichtigen voor het oostenrijksche leger zal plaats hebben, daar te lande geen geringe genoegen heeft gegeven, maar dat niettemin de leiders van de italiaansche bewegingspartij voortgaan met het bezigen van verschillende middelen, ten einde den afkeer van al wat duitsch is levendig te houden. Bij de opening van de gewone vernakelijkheden hebben zij, in onder de hand verbreide en ook aangeplakte geschriften, de zoodanigen, welke daaraan deel zouden willen nemen, met de wraak des volks bedreigd, en deze bedreiging is bij de eerste tooneelvertooningen niet zonder uitwerking gebleven.

PARIJS, 2 Januarij.

Steeds gewagen de berichten, welke uit Italie van de zoogenaamde nationale zijde worden ontvangen, van de buitengewone geestdrift, met welke men daar te lande kennis heeft genomen van het vlugschrift „de Paus en het Congres”. Allereerst wordt de publicatie van dat geschrift door de nationale italiaansche partij beschouwd als een blijk der sympathie van de fransche Regering voor de onafhankelijkheid der provincien, welke zich na den laatsten veldtocht hebben onttrokken aan het gezag van impopulaire gouvernemenen. Van een liberalen kant wordt inmiddels gemeld, naar aanleiding van uit Bologna ontvangene berichten, dat in Romagna en de Legatien de bedoelde brochure de niet geheel onnatuurlijke uitwerking heeft gehad, dat de begeerte naar de inlijving in Sardinië aanmerkelijk is verlaauwd. De Nationale Vergadering te Bologna had zich ten gunste van die inlijving verklaard, als destijds het eenige middel om voor die gewesten met het pontificale gezag onverenigbare constitutionele instellingen te verkrijgen. Thans, nu er meer uitzigt ontstaat op afscheiding van Rome, is men onverschillig, wat het vraagstuk der inlijving betreft. Van die zijde wordt aangemerkt, dat, zoodra eenmaal het beginsel der afscheiding zal zijn erkend, de verdere toestand gemakkelijk zal kunnen worden geregeld.

Het sardinische regeringsblad behelst eene zeer breedvoerge circulaire van den heer Rattazzi, den minister van Binnenlandsche Zaken, aan de gouverneurs der provincien, waarin aan deze hoofdamttenaren de gedragslijn wordt voorgeschreven, welke zij zullen hebben te volgen. Volgens den genoemden bewindsman, is het doel, 't welk de Regering zich voorstelt, de ontwikkeling der liberale en representatieve instellingen, en behooren allen, die geroepen zijn om in den Staat invloed uitte oefenen, het hunne bijgedragen ter meest volledige uitvoering van dit regeringsprogramma.

Naar luid van de ultramontaansche *Univers*, begeven zich thans vele jongelieden uit de katholieke kantons van Zwitserland naar Rome, om als vrijwilligers dienst te nemen in het leger van den Paus. Ook in Duitschland zouden de belangstelling en de geestdrift voor het belang van *Pius IX* op eene indeedaad merkwaardige wijze toenemen. Door dat land worden thans niet alleen menschen geleverd, maar ook fondsen, welke laatste de pausselijke Regering allezins te stade moeten komen, omdat de geldmiddelen, die reeds na de revolutie van 1848 veel hebben geleden, op nieuw zeer zijn achteruitgegaan ten gevolge van den opstand van Romagna, welk gewest, het rijkste van den Staat, thans zijne schatting opzondt naar Sardinië, in stede van die te betalen aan zijnen wettigen Souverein, welke laatste verplicht is om, als vroeger, de ambtenaren te bezoldigen, die zich uit Romagna hebben moeten verwijderen, nadat hetzelve door de revolutie was overheerd. Volgens de *Univers*, heeft de vervolging der geloovigen in Romagna eene zoodanige hoogte bereikt, dat de katholieke bevolking daar te lande rondweg verklaart *liever turksch te willen zijn dan sardinisch*. — Het ultramontaansche hoofdorgaan vermeldt tevens, dat de verkoopers van engelsche bijbels het gewest thans overstroomden met hunne afschuwelijke handels-artikelen.

Het officiële te Bologne uitkomende dagblad meldt, dat de dictator, na de Jesuiten uit Parma, Modena en Romagna te hebben verdreven, eene commissie heeft belast met het leggen van beslag op de goederen der compagnie. Dat blad voegt daarbij, dat reeds een begin van uitvoering aan dien maatregel is gegeven; — dat de zaken gemakkelijk en regelmatig loopen en zij weldra in de geheele provincie haar beslag zullen hebben erlangd.

— Het half-officiële orgaan *le Pays* is niet in allen deelen tevreden over de door *Garribaldi* gevolgde gedragslijn. De genoemde krijgsman heeft zich verscheidene dagen te Milaan opgehouden, waar hij eene deputatie heeft ontvangen van de nationale garde, die in last had om hem geluk te wenschen. De generaal heeft aan die deputatie geantwoord, dat de vrede te Villafranca een ruim veld heeft geopend voor de dapperheid der Italianen; — dat Frankrijk veel heeft gedaan voor de gedeeltelijke bevrijding van Italie, en thans aan de Italianen zelve de eer wil laten om hunne nog verdrukte broeders vrij te maken, zoodat men zal kunnen zeggen, dat Italie door de magt der italiaansche wapenen onafhankelijk is geworden; —

dat alzoo in de eerste en voornaamste plaats eene spoedige en algemeene volks-wapening noodig is.

Hetgeen de generaal te dezen aanzien heeft aangemerkt, mishaaft zeer aan *le Pays*, welk blad uit de gesprokene woorden wil afleiden, dat *Garribaldi* voornemens is om eenen aanval te bewerkstelligen tegen de italiaansche gewesten, welke nog onder den scepheer van Oostenrijk zijn verbleven, en hij geheel schijnt te vergeten, dat Koning *Victor Emmanuel* te Zurich met Oostenrijk den vrede heeft gesloten. Volgens *le Pays*, gaat *Garribaldi* de grenzen der gematigdheid te buiten, en zal hij door zijn buitensporig gedrag het belang van Italie in de waagschaal kunnen stellen. In geen geval zal Koning *Victor Emmanuel* kunnen goedkeuren hetgeen in dit opzigt door hem wordt verrigt.

Het hier uitkomende orgaan *le Courrier du Dimanche* verzekert, dat de prins *von Metternich*, de oostenrijksche gezant, en de markies *d'Antonini*, de napelsche vertegenwoordiger, hebben verklaard, dat, ingeval de Paus mogt weigeren om zich in het Congres te doen vertegenwoordigen, zulks ten gevolge zal kunnen hebben dat ook Oostenrijk en het Koninkrijk der Beide-Sicilien zich onttrekken aan het bijwonen dezer diplomatieke vergadering.

Verder meent dat blad te kunnen melden, dat de gevolmagtigden van den H. Stoel hebben verklaard, dat zij in elk geval het Congres zullen verlaten, zoodra in hetzelfde de beraadslaging mogt worden geopend over het wereldlijke gezag van den Paus.

PARIJS, 3 Januarij.

Voor acht dagen is bij geruchte in de financiële en politieke kringen gewaagd van de waarschijnlijkheid eener ministeriële wijziging. Wat deswegens werd verbreid, is echter onmiddellijk tegengesproken. Thans is het gerucht evenwel weder meer dan vroeger levendig, en wordt van eene zijde, welke goed onderrigt kan zijn, medegedeeld, dat uithoofde van personele beweegredenen eene verandering van het Kabinet als waarschijnlijk moet worden beschouwd. Vrij algemeen wordt het er voor gehouden, dat graaf *Walewski* als minister van Buitenlandsche Zaken zal aftreden. Vermoedelijk zal het weldra blijken, of het gerucht al, dan niet, met de waarheid overeenkomstig is, maar zoo veel zou thans reeds zeker zijn, dat, al mogt het ministerie geheel of gedeeltelijk worden veranderd, de staatkunde der keizerlijke Regering volstrekt geene wijziging zal ondergaan.

De britsche gezant lord *Cowley* is plotselijk naar Londen vertrokken, en het vertrek van den marschalk *Niel* naar Toulouse is vooreerst uitgesteld. Een en ander wordt door velen in verband gebragt met de geruchten nopens de ministeriële wijziging.

— Men houdt zich steeds bezig met den zin nategaan, welke zou behooren te worden gegeven aan de door Z. M. den Keizer gebezigde woorden *erkende regten*. Terwijl *la Patrie* volhoudt, dat het thans blijkt, dat de beginselen, ontwikkeld in het vlugschrift „de Paus en het Congres”, die zijn, welke door den Keizer worden beleden, wordt in de clericale kringen verzekerd, dat de nuntius zeer is ingenomen met 's Keizers antwoord, en dat zulks ook te Rome het geval is, waar dit antwoord, onmiddellijk na te zijn uitgesproken, door middel van den telegraaf is vernomen geworden. Men voegt daarbij, dat de Keizer, bij gelegenheid van de receptie op den nieuwjaarsdag, den kardinaal *Morlot* heeft verzekerd, dat hij het middel zou weten optesporen om zijne verplichtingen als Souverein in overeenstemming te brengen met die van Christen.

Omtrent de vraag, of het Congres al, dan niet, zal vergaderen, zijn de gevoelens zeer uiteenlopende. Zoo veel schijnt als zeker te kunnen worden aangemerkt, dat dienaangaande geen besluit zal worden genomen, dan nadat de antwoorden uit Rome en uit Petersburg zullen zijn ontvangen. De diplomatie houdt zich overtuigd, dat de fransche Regering gaarne zal vernemen, dat Rusland zich vereenigt met de beginselen der bekende brochure.

— Heden heeft de laatste bijeenkomst plaats van den Raad der maarschalken, welke thans aan het departement van Oorlog vergadert voor de classificatie der hoofd-officiëren. Het zeggen is, dat de stad Parijs voornemens is om in het kwartier der Invaliden twaalf groote hôtels te doen bouwen voor de huisvesting der maarschalken. Het daartoe vervaardigd ontwerp wordt thans onderzocht.

— De beurs was williger. Sommige kapitalisten verzekerden, dat de vrede tusschen Spanje en Marocco was tot stand gekomen.

LONDEN, 2 Januarij.

De *Persia* heeft gisteren namiddag berichten uit Nieuw-York van 21 December te Liverpool aangebragt. Destijds was nog geen voorzitter van het Huis der Vertegenwoordigers gekozen. De candidaat der democratische partij, de heer *Bocock*, had zich teruggetrokken, maar bij de laatstegehoudene stemming had zijn mededinger, de heer *Sherman*, nog niet de vereischte meerderheid van stemmen bekomen. Bij die stemming had de laatstgenoemde slechts 109 st. erlangd; de heer *McClelland*, een nieuwe candidaat der democratische partij, 28; de heer *Boteler*, tot de oppositie der zuidelijke Staten behoorende, 38 st., en waren verder 48 stemmen over onderscheidene personen verdeeld geweest.

Een der voornaamste bladen van Nieuw-York, hetwelk met de Regering in betrekking staat, meldt, dat de begroting der uitgaven voor het aanstaande dienstjaar niet meer dan 60 miljoen dollars zal bedragen, dat is omstreeks 7 miljoen minder dan die des vorigen jaars en 20 mill. minder dan de begroting onder het bestuur van den President *Pierce*.

Den 19^{den} December heeft te Nieuw-York eene sterke demonstratie ten gunste van de handhaving der Unie plaats gehad. In de groote zaal der Muziek-academie is tot dat einde, onder voorzitting van het hoofd van het gemeente-bestuur, eene vergadering gehouden, waaraan vele duizenden personen deelnamen. Een aantal voorna- me lieden zijn bij die gelegenheid als sprekers opgetreden, tot bestrijding van het in den laatsten tijd door sommigen aangeprezen denkbeeld eener afscheiding tusschen de noordelijke en zuidelijke Staten. Onder anderen van de voorma- lige Presidenten *Filmore*, van *Buren* en *Pierce*, alsmede van den generaal *Scott* (die van zijne zending naar het eiland San Juan is teruggekomen) zijn brieven voorgelezen, waarin met nadruk op instandhouding der Unie werd aan- gedrongen. In de vergadering heerschte veel geestdrift, en in de nabijgelegen straten was eene talrijke volksamenig- te op de been, die insgelijks haar verlangen naar behoud van den bestaanden band aan den dag legde. — Bij deze gelegenheid heeft ook eene krachtige partij haar wensch te kennen gegeven, dat bij de allengs naderende verkie- zing van een nieuwen President der Unie, die betrekking aan den generaal *Scott* zou worden opgedragen.

Het te Nieuw-York uitkomende dagblad, hetwelk met de Regering in betrekking staat, meldt het volgende: „De stand van het geschil over San Juan, waarin de generaal *Scott* hetzelfde bij zijn vertrek uit dat oord gebragt had, is voor beide de gouvernementen alleziens voldoende. Hij heeft de vredelievende instructien van den heer *Buchanan* in groote mate ten uitvoer gebragt, en al de americaan- sche troepen zijn van het eiland verwijderd, met uitzon- dering eener compagnie, die achtergelaten is om als politie- magt te zorgen voor de bescherming der americaansche bewoners van het eiland. De zaak is alzoo op het wettige terrein der diplomatie teruggebragt, en zal door den heer *Buchanan* op zoodanige wijze behandeld worden, dat, ter- wijl al onze regten verzekerd blijven, onze betrekkingen met Engeland niet in gevaar gebragt zullen worden.”

Met den telegraaf heeft men te Nieuw-York berigt ont- vangen, dat de heer *M. Lane*, de noord-americaansche ge- zant in Mexico (namelijk bij den generaal *Juarez*, het hoofd der dusgenaamde liberale partij, die in Vera-Cruz den ze- ken van zijn bestuur heeft, terwijl de generaal *Miramon* zich in de hoofdstad Mexico staande houdt) den 20sten De- cember te Nieuw-Orleans was aangekomen, met de ratifica- tie van het onlangs tusschen het gouvernement der Ver- Staten en *Juarez* gesloten tractaat. Naar men meldt, wordt in dat tractaat o. a. bepaald, dat de onderdanen der Ver- Staten ten eeuwigen dage het regt van overgang over de landengte van Tehuantepec zullen hebben, van Rio-Gran- de naar Mazatlan en van Guayamas naar Arizona; dat zij mag- schijnen zullen mogen hebben aan de beide uiteinden van den weg over de landengte; dat alle goederen bij het vervoer tusschen den Atlantischen-Oceaan en de Stille-Zuidzee wij van regten zullen zijn; dat noord-americaansche troe- pen en krijgsmiddelen vrijelijk over de landengte vervoerd zullen worden; dat de onzijdigheid van den weg tusschen de twee Oceanen door de beide gouvernementen gemeenschappelijk gehandhaafd zal worden; dat het ame- ricanische gouvernement het regt zal hebben om, hetzij met of zonder bewilliging van het mexicaansche, den over- togt over de landengte met geweld te verzekeren; dat in Mexico eene volkomene vrijheid van godsdienst-oefening zal plaats hebben; dat de americaansche burgers daar te- lands nooit aan gedwongen geldleeningen onderworpen zullen worden. Tot vergoeding voor de vrijstelling van doorvoer-regten verbindt het americaansche gouvernement zich om aan Mexico vier miljoen dollars te betalen. Eene bijgevoegde overeenkomst kent aan de Ver-Statens het regt toe om in Mexico tusschenbeiden te komen, ten einde de americaansche onderdanen te beschermen en de naleving van het geslotene tractaat te verzekeren.

— De heden te Southampton uit de Middellandsche-zee binnengekomen stoomboot heeft berigten uit Gibraltar van 24 December aangebragt. Daarin wordt gemeld, dat de maarschalk *O'Donnell*, alvorens zich naar Tetuan in be- weging te stellen, op versterking wachtte, ten einde zijne positie voor Ceuta naar behooren te verdedigen. De tot dus ver plaats gehad hebbende gevechten waren alle aan den linker vleugel van het spaansche leger voorgevallen, alwaar sterke afdeelingen vooruitgeschoven waren gewor- den om verkenningen te doen.

— In het den 31sten December geëindigde kwartaal heb- ben 's Rijks middelen ruim 17 mill. p. st. opgebracht, dat is 80,000 p. st. meer dan in hetzelfde tijdvak des vorigen jaars. — In het geheele jaar 1859 is de opbrengst der middelen geweest ruim 66 mill. p. st., dat is 216,526 p. st. minder dan in het jaar 1858. In het jaar 1859 hebben meer dan in het vorige opgebracht: de in- en uitg. reg- ten 732,579 p. st., de accijnzen 1,075,000, directe belas- tingen 72,967, posten 150,000, kroonlanden 4,639 p. st.; daarentegen hebben minder opgeleverd: zegelregten 19,362, de belasting op de inkomsten 1,514,082, de verschillende ontvangsten 718,267 p. st. Uit deze opgaven blijkt, dat de mindere ontvangst over het geheele jaar voornamelijk aan het verlagen der belasting op de inkomsten is toe- te schrijven; zonder deze verlaging zouden de inkomsten die van het jaar 1858 met eene som van 1,300,000 p. st. over- troffen hebben.

— De beurs was heden willig. De 3 pc. gecons. resc. 95 3/4 à 1/2.

BRUSSEL, 3 Januarij.

Donderdag jl. is te Leuven eene vergadering gehou- den van de clericale kiesvereniging, welke door omstreeks 200 personen is bijgewoond, die, onder het voorzitter- schap van den notaris van *Bockel*, tot candidaten hebben gekozen voor het lidmaatschap van den Senaat de heeren *de la Coste* en *d'Overschie*, en voor dat van de Kamer de heeren *Landeloos*, van *Dormael*, *Beekman* en de *Man d'At- tenrode*. De president heeft de aanwezigen aangespoord om deze candidaturen ten krachtigste te ondersteunen, op- dat, door de stemming van 19 Januarij, die van 14 Juni op eene schitterende wijze zou worden geratificeerd en het land zou worden gewroken tegenover den laster van een bastaard-liberalismus, 't welk de dagen van *Joseph II* en van *Willem I*, dat is (dus heeft de spreker gezegd) de godsdienstige en de staatkundige onoverdraagzaamheid, in het leven zou willen terugroepen.

's GRAVENHAGE, 4 Januarij.

Bij dezer dagen door Z. M. genomen besluiten is aan

m^r. *J. P. N. Ermerins*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van procureur bij de arr.-rechtbank te Zierikzee; — is benoemd tot ont- vanger der dir. bel. en acc. te Meeden en Muntendam, de heer *F. C. G. van Motman*, thans ontv. te Haarlemmer- meer; — is het ontvangkantoor der dir. bel. en acc. te Westzaan ingetrokken en vereenigd met dat derzelfde mid- delen te Zaandijk c. a., onder voortdurend beheer van den ontv. *A. Roelans* aldaar; — is de heer *D. van der Kellen*, eerste stempelnijder bij 's Rijks Munt, aangewezen om gedurende het jaar 1860, in geval van afwezigheid van een der leden van het Muntecollegie en bij de behandeling der onderwerpen, vermeld in artt. 3, 7 en 10 der wet van 1 Juni 1850 (*Stbl.* n° 25), de plaats van den afwe- zige te vervullen.

Z. M. heeft bij onderscheidene besluiten van 31 Dec., met wijziging van het besluit van 11 Febr. 1853, krach- tens hetwelk de betrekking van den inspecteur van de geneeskundige dienst der landmagt d^r. *L. P. J. Snablië* is geassimileerd aan den rang van kolonel, bepaald, dat zoo lang d^r. *L. P. J. Snablië* aan het hoofd van de ge- neeskundige dienst der landmagt geplaatst zal wezen, zijne betrekking geassimileerd zal zijn aan den rang van gene- raal-majoor; — benoemd den 1sten luit. *F. J. Hogendoorn*, van het instructie-bataillon, tot directeur van het garni- zoens-hospitaal te Amsterdam; — met intrekking van het bij artt. 2 en 3 van het besluit van den 22sten Augustus 1849, betrekkelijk de samenstelling en dienstregeling van het corps ingenieurs, mipeurs en sapers, bepaald, dat de vestingwerken in het hertogdom Limburg (die tot dus- verre onder een afzonderlijk beheer gesteld waren) voortaan tot de 2de inspectie van fortificatien zullen behoreen.

— Z. M. heeft den kapitein der inf. *J. C. Steenberge*, van het leger in O. Indie, thans met verlof hier te lande, benoemd tot ridder der Mil. Willems-orde 4de kl., ter zake van het door hem gehouden gedrag bij de expeditie in April 1856 tegen de zeeroovers op de noordkust van Me- nahassa.

Tot officier der orde van de Eikenkroon is door Z. M. benoemd de kapitein *A. J. A. Gerlach*, van het regiment veld-artillerie, alhier in garnizoen.

HAARLEM, 4 Januarij.

Alhier zijn de volgende telegrammen ontvangen: MARSEILLE, 3 Dec. Berigten uit Rome van 31 De- cember melden, dat de kardinaal *Antonelli* had aangekon- digd, dat hij den 10^{den} Januarij de reis zou aanvaarden, en dat niets van eenig tegenbevel bekend was. De Paus moet aan de Consulta hebben te kennen gegeven, dat hem door buitenlandsche katholieken twaalf miljoen romein- sche kroonen waren aangeboden, maar dat hij dat aanbod niet had aangenomen. Uit Napels was van den 31sten ge- meld, dat de uitvaardiging der amnestie was uitgesteld, maar dat aan een vijftigtal personen individuele genade- bewijzen waren verleend.

BERLIN, 4 Januarij. Naar men van goederhand ver- neemt, zal de conferentie, waartoe Pruisen den 14^{den} December de duitsche zee-oeversteden heeft uitgenoodigd, om over gemeenschappelijke maatregelen voor de verster- king der kusten te beraadslagen, den 9^{den} Januarij te Berlin geopend worden.

's GRAVENHAGE, 4 Januarij. Heden heeft er weder een buitengewoon Raad van ministers plaats gehad. De mi- nister van Kolonien heeft een zeer langdurig onderhoud met Z. M. den Koning gehad. De heer van *Reenen* is, bij herhaling, bij Z. M. ontboden geweest. Nog is niets beslist. Volgens sommigen zouden al de ministers hunne porte- feuille's ter beschikking van Z. M. hebben gesteld.

Te Groningen zijn in het jaar 1859 geboren 490 zonen, 555 dochters, te zamen 1045 kinderen; overleden 1573 personen; gehuwd 318 paren.

Te Zwolle: geboren 337 z., 306 d., te zamen 643 kinde- ren. Overleden 288 m., 305 vr., te zamen 593 personen (in 1858 was dat 460). Gehuwd 151 paren.

Te Purmerend heeft het aantal der geboorten 171, dat der sterfgevallen 122, en dat der huwelijken 46 bedragen.

Te Amersfoort: geboren 513 kinderen; overleden 387 per- sonen; gehuwd 100 paren.

— Blijkens berigt van Z^r. M^o. consul-generaal te Mann- heim, is in het Badensche regeringsblad van 27 December 1859 het besluit afgekondigd, waarbij, met 1 Januarij 1860, het verbod om paarden uit te voeren uit de Staten, een deel uitmakende van het Tolverbod, opgeheven is.

— Naar men verneemt, heeft de Regering aan de heeren *Marwils* c. s., aanvragers voor de concessie der spoorweg-lijn van Gouda naar Scheveningen, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist, de volgende voorwaarden voor het verkrijgen van de concessie gesteld: storting van een waarborgs-kapitaal van f 150,000; eene overeenkomst met de Hollandse spoorweg- maatschappij, omtrent het maken van den spoorweg van 's Gra- venhage naar Scheveningen. De aanvragers zijn verzocht, hun besluit vóór 1° Februarij aanst. aan de Regering medete- deelen.

— De H. Raad heeft heden het beroep in cassatie van *IJ. B. de Graaff*, door het prov. gerechtshof in Vriesland tot de doodstraf veroordeeld, wegens den bekenden moord te Harlin- gen, verworpen.

— Uit Koningsbergen wordt gemeld, dat de spoorweg van daar tot de russische grenzen gereed, beproefd en in vol- doenden toestand bevonden is.

SCHIEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 4 Januarij. Den 3^{den} dezer in Texel BINNEN- GEKOMEN: *Baron van Hardenbroek*, Henny, *Elisabeth & Antoinette*, Besier, *Zeentimf*, Visser en *Amalia Augusta*, van Marle, alle 4 van Batavia; *Jacoba*, van der Plas, St. Ubes.

UITGEZEILD: *Perseverance*, Cummings en de stoomb. *Patras*, beide naar Londen. Wind z. w.

Den 3^{den} dezer in Helvoert NIET BINNENGEKOMEN. UITGEZEILD: *Leila*, Haines, Baltimore; *Regalia*, Cuthbertson, Hartlepool. Wind z. o. - z. w.

Den 3^{den} dezer in Brouwershaven BINNENGEKOMEN: *Erasmus*, van Heiningen, Rotterdam naar Batavia; *Alexandrine*, Titcomb, dito naar New-Orleans.

Den 1sten dezer te Vlissingen binnengekomen: *Vrede*, Nickus, *Abeona*, Don en *Elisabeth*, Rijl, alle 3 van Buenos-Ayros. Den 16^{den} Nov. van Callao uitgezeld: *Aletta Augusta*, Tinholt, Falmouth.

Den 24sten Nov. te Suriname binnengekomen: *Jonkerow Geer- trui*, Bouwer, Amsterdam.

Den 20sten Dec. van Konstantinopel uitgezeld: *Radboud*, Ennen, Londen.

Den 29sten Dec. te Triest binnengekomen: *Elisabeth Ruardi*, Wolthecker, Antwerpen.

Den 27sten Dec. te Venetie binnengekomen: *Jantina Kobina*, de Jonge en *Voorwaarts*, Doewes, beide van Amsterdam.

BROUWERSHAVEN, 2 Januarij. Het schip *Willem III*, kapt. van der Burg, van Batavia naar Rotterdam, op de Middelbank ge- strand, vroeger gemeld; zit tot aan het dek onder water, van de lading is drie vierde gedeelte grootendeels beschadigd geborgen.

KANAGAWA, 20 October. Het Nederl. fregat *Nassau*, kapt. Huffnagel, van Nagasaki alhier met schade binnengekomen, is afgekeurd en zal verkocht worden.

Geparaid: 20 Nov., op 26° 20' z. b. en 27° 55' w. l., *Zephyr*, de Vries, Rotterdam naar Batavia; 12 Dec. op 33° n. b. en 48° 51' w. l., *Enterprise*, Hut, St. George d'Elmina naar Amsterdam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

4 Januarij 1860. 4 1/2 ure.

van	tot	gebl.	van	tot	gebl.
NEDERLAND.			PRUISSEN.		
W. Schuld 2 1/2 p	64 1/2	5 1/2 64 1/2	Oblig. 50. 5 p	102 3/4	%
" 3	76 1/2	1 1/2 76 1/2	Aand. 54. 3 1/2	—	—
" 4	98 1/2	1 1/2 98 1/2	OOSTENRIJK.		
O. I. Leen. 4 p	97 1/2	—	Obl. Met. 5	53 1/2	54 1/2 53 1/2
Amort. 84. 3 1/2	94 1/2	—	" 2 1/2	28 3/4	% 28 3/4
Hand. op resc.	125 1/2	—	" Amst. 5	74 1/2	% 74 1/2
" a cont. 4 1/2	125 1/2	%	" Nat. 54. 5	58 1/2	59 1/2 58 1/2
" Leen. 4 p	—	—	Wener Bank f	826	—
Holl.-Spw. ...	—	—	" 4 p	267	268
Leening 4 1/2 p	—	—	Fr. Sp. Hop. 3 f	123 1/2	—
Rijn-Spw. 4 1/2	—	—			
BELGIE.			NAPELS.		
Ct. Bel. B. 2 1/2 p	—	—	Cert. L. B. 5 p	—	—
" Rots. 2 1/2	52 3/4	—	DENEMARKEN.		
FRANKRIJK.			Obl. Lond. 5 p	—	—
Certif. 8 p	—	—	" 8	—	—
SPANJE.			BRAZILIE.		
Oblig. 1 1/2 p	32 3/4	% 32 3/4	Geld. 52. 4 1/2 p	91 1/2	—
" 3	43 1/2	—	" 58. 4 1/2	—	—
" Bin. 3	42 1/2	% 42 1/2	SARDINIE.		
Am.-Schuld ...	—	— 5 p	—	—
Bew. Coup.	—	—	PERU.		
PORTUGAL.			Geld. 54. 4 1/2 p	—	—
Oblig. 3 p	43 1/2 44	43 1/2	" Franche.	—	—
" 1856. 3	42 3/4	—	ECUADOR.		
RUSLAND.			Obl. 55. 1 p	12 1/2	% 100
Hope & Co. 5 p	104	—	VENEZUELA.		
" 5	102 1/2	—	Oblig. 3 p	26 3/4	—
Certif. Obl. 5	—	—	" 1 1/2	13 1/2	14
" 4	81	—	GRENADE.		
" Stigitz 4	—	—	Oblig. 4	15 1/2	—
" N. 4	—	—	" Uitg. ...	4 1/2	—
" 5 Ser. 5	90 1/2	—	MEXICO.		
" 6	99 1/2	1/2	Oblig. 3 p	21 1/2	%
" Hamb. 5	—	—	N.-AMERICA.		
" Lond. 5	—	—	Philad. Lt. B.	101	—
" 4 1/2	95	1/4	" Rots. 6	—	—
" 3	63 1/2	—	Ill. Spw. Aand.	—	—
Insch. 6	—	—	" Obl. C.R. 7 p	81 1/2	—
Cert. 6	63	—	Galv. Spw. 5	57	1/4
Spw. Act. 5	—	—	Louisiana 5	—	—
" volgef. 5	223 1/2 224	—	GRIEKENLAND.		
Hijpoth. 4 1/2	—	—	Obl. 1855 5 p	4	—
POLEN.					
Aand. 1856. f	158	—			
Oblig. 4 p	79	—			

WEEKEN, 4 Januarij. De 5 pc. Met. 72.10.

LONDEN, 4 Januarij. De 3 pc. gecons. resc. 95 3/4.

PARIS, 4 Januarij. De 3 pc. 68 fr. 45. Spanje 3 pc. 43 1/2.

Amsterdam Theaurie 5 pc. 106. Oostenr. obl. bij Gol & Co. 5 pc. 64; dito dito 4 pc. 51 1/4. Beijersche spoorw. Aand. 53 1/2 à 54. Brazilië geld. 1824 5 pc. 99; dito 1843 5 pc. 99 1/2. — Be- leening 3. Prolongatie 3. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit: IJ. DE KOCK, BOON HARTSINCK, President, D. Secretaris.

Van binnel. fondsen waren de 2 1/2 en 3 pc. tevens met binnenge- den; spaansche goed prijshoudend; oostenrijksche onveranderd; aand. Galveston-spoorw. tot lagere prijzen te bekomen.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Januarij. *Turwe* en *Rogge* onveranderd; 134 @ b. Pools. f 334; 130 @ dito f 315; 127 @ n. Geld. f 270. — *Rogge*: 124 @ Pruis. f 218; 124 @ Deens. f 218; 119 @ n. Petarb. f 192; 115 @ dito f 184; op termijn vast, April f 191, f 192; Mei f 193, f 194; Juni f 194, f 195; Juli f 196. — *Koolzaad* onveranderd; Haarlemm. f 58; op 9 vat, April f 375; Oct. f 390. AMSTERDAM, 4 Januarij. *Raapolie* slap; ord. cond. f 36 1/2; vlie- gend f 35 1/2; p^o Mei f 36, f 35 1/2 à 36; p^o Sept. f 37 à f 38 1/2; p^o Oct. f 37; p^o Nov. f 37 1/2 à f 37; p^o Dec. f 37 1/2 à 1/4. *Lijnolie* ord. cond. f 31; vliegend f 29 1/2; p^o Maart f 30; p^o April f 30 1/2; p^o Mei f 30 1/2 à 1/4. *Hennepolie* ord. cond. f 31 1/2.

240de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

5de Lijst. N°. 866 en 2557, ieder een prijs van f 1800.

DEPARTEMENT HAARLEM,

VAN DE

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

BUITENGEWONE VERGADERING, op Dingsdag den 10^{den} Januarij e. k., des avonds ten half acht ure precies, in de Groote Zaal der Vereeniging in de Lange Bagijnenstraat, waarbij de spreekbeurt zal ver- vuld worden door den Heer J. J. CREMER.

De Secretaris des Departements, J. H. MICHELSEN.

Veertigjarige Echtvereeniging van:

W. VAN KUYK
en
J. W. DE KLEYN.
Hunne dankbare Kinderen.
GORINCHEM, 5 Januarij 1860.

* * * * * **Mijne geliefde Echtgenoot H. M. A. A. FRIE- SEMAN**, beviel heden zeer voorspoedig van een ZOON. AMSTERDAM, J. W. KALSHOVEN. 29 December 1859.

* * * * * Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van eene welgeschapene DOCHTER **J. C. TE GRONDE**, ge- liefde Echtgenoot van **J. J. SCHULLER**. NIJMEGEN, 31 December 1859.

* * * * * Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER **Vrouw S. S. A. E. VAN DER VLIST**, geliefde Echtgenoot van **P. F. DE GROOT**, Kapitein-Kwartiermeester bij het Regiment Grenadiers en Jagers. 's GRAVENHAGE, 31 December 1859. Eenige kennigeving.

**** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER M WENTHOLT, geliefde Echtgenoot van**
D. VAN NIJMEGEN SCHONEGEVEL.
DOCKUM, 30 December 1859.

**** Voorspoedig bevallen van een' dooden Zoon C. G. VAN TIENHOVEN, geliefde Echtgenoot van**
VIANEN, Dr. D. G. WINKLER.
1 Januarij 1860.

**** Bevallen van een Zoon, de Hoog Wel-Geboren Vrouwe L. R. J. A. HUYDECOPER VAN MAARSSEVEEN, geb. RAM.**
MAARSSEVEEN, 1 Januarij 1860.

**** Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER de Hoog Wel-Geboren Vrouwe M. M. BOWIER, geb. VAN BERESTEYN.**
UTRECHT, 1 Januarij 1860.

**** Bevallen van eene DOCHTER GRIETJE HELDER, Echtgenoot van**
DOEDERUS DE VRIES.
DOCKUM, 1 Januarij 1860.

**** Heden beviel zeer voorspoedig van een' Zoon A. C. F. MILDERS — GRANEBOOSCH.**
DELFT, 2 Januarij 1860.

**** Bevallen van eene DOCHTER M. B. VAN HOLTHE, geliefde Echtgenoot van**
W. A. ENSCHEDÉ.
GRONINGEN, 2 Januarij 1860.

**** Bevallen van een' welgeschapen Zoon S. W. EZERMAN, geliefde Echtgenoot van**
SCHOONHOVEN, A. C. FIJN VAN DRAAT.
2 Januarij 1860. Eenige kennisgeving.

**** Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen Zoon A. M. M. VAN HOORN, geliefde Echtgenoot van**
L. G. VAN HOORN.
AMSTERDAM, 2 Januarij 1860.
Eenige kennisgeving.

**** Op den 29sten December 1859, overleed te HAL-LUM, in den ouderdom van 81 jaren en vijf maanden, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw GAATSKE VAN SLOOTEN, Wed^e. de Wel-Eerwaarde Zeer Geleerde Heer Francois Bekius.**
N. T. HAVERSCHMIDT, uit aller naam.
Eenige kennisgeving.

**** Heden overleed onder smartelijk lijden Jkv^r. JOHANNA CORNELIA BICHON-VINGERHOEDT.**
UTRECHT, 31 December 1859.

**** Heden ontsiep zacht en kalm, onze geliefde Zuster en Tante BASTIANA VAN DUUREN, in den ouderdom van zeventig jaren.**
S. J. VAN DUUREN, Wed^e. M. Caspari, C. G. H. SMITS, J. SMITS, geb. DEN HOUTER.
HARDERWIJK, 31 December 1859.

**** Heden overleed onze geliefde Vader D. BOMHOFF Hzn., in den ouderdom van ruim 67 jaren.**
ZUTPHEN, Uit aller naam, H. L. BOMHOFF.
1 Januarij 1860. Algemeene kennisgeving.

**** Heden overleed mijn geliefd jongste Kind, ARNOLD GERARD JACOB, in den leeftijd van 15 maanden.**
J. R. E. VAN LAER, Weduwnaar van C. van Laer — Neuman.
UTRECHT, den 1sten Januarij 1860.

**** Heden overleed te Woerden, onze veel geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mevrouw de Wed. S. J. BOUWMEESTER, geb. MAAS, in den ouderdom van ruim 74 jaren.**
Uit aller naam, D. S. BOUWMEESTER.
ROTTERDAM, 1 Januarij 1860.

**** Heden overleed in den ouderdom van bijna 80 jaren, Vrouwe J. D. E. REHBERG, Weduwe den Wel-Edel Gestrenge Heer Mr. T. van der Feen, eerder Weduwe den Wel-Edel Gestr. Heer Mr. W. Dronrijp Prins.**
AMSTERDAM, 1 Januarij 1860.

**** Den 21sten October 1859, overleed te Soerabaya, mijn hartelijk geliefde oudste Zoon EVERT MOULIN, in den ouderdom van 22 jaren.**
Wed. J. MOULIN, KAMPEN, LANDMAN.
2 Januarij 1860.

**** Heden overleed in den ouderdom van 48 jaren, mijne eenige innig geliefde Zuster ROZETTE CHRISTINE.**
A. H. G. DE WIJS.
UTRECHT, 2 Januarij 1860.
Eenige algemeene kennisgeving.

**** Ter middernacht ontsiep op den Huize Over-Holland, tot onze bittere droefheid, onze geliefde oudste Zoon GEORGE MAURITS, na eene kortstondige maar hevige ziekte, in den ouderdom van vijf jaren.**
LOENEN AAN DE VECHT, A. H. CLIFFORD, 3 Januarij 1860. H. S. W. CLIFFORD, geb. ROELL.
Eenige kennisgeving.

**** BOSKOOP, 3 Januarij 1860. Heden overleed tot diepe droefheid van mij, mijne Dochter en Kleinkinderen, mijne geliefde Echtgenoot MARIA HERLAAR, in den ouderdom van bijna 86 jaren, waarvan ik er ruim acht en vijftig allergelukkigst met haar vereenigd mogt zijn.**
CORNs. OTTOLANDER.
Algemeene kennisgeving.

**** Heden overleed na een langdurig lijden, onze geliefde Zuster JOHANNA MARGARETHA COCKUYT.**
LEIDEN, Uit aller naam, C. E. COCKUYT.
3 Januarij 1860.

**** Voor de menigvuldige blijken van deelneming, ons betoond bij het overlijden van onzen waarden Vader en Behuwd-Vader de Wel-Edele Heer Petrus Holtzapffel, betuigen wij bij deze aan Familie, Vrienden en Bekenden, zoowel binnen als buiten de Stad, onzen welmenenden dank.**
AMSTERDAM, J. F. R. HOLTZAPFFEL, 1 Januarij 1860. uit aller naam.

**** Voor de talrijke blijken van deelneming in onze smart, over het treurig overlijden van mijnen Neef, niet het minst in de Academiestad zelve, betuig ik, ook namens zijnen Broeder en zijne Zuster, en zijne verder zo innig door hem geliefde Betrekkingen, opregtelijk dank.**
GINNEKEN, G. RAMAKERS.
2 Januarij 1860.

**** KETWICH & VOOMBERGH, en de Weduwe WILLEM BORSKI, als Hoofd-Directeuren van een Kantoor van Administratie van Fondsen op het Grootboek der Nationale Schuld, adverteeren, dat van heden af en vervolgens zal worden gevanceerd bij de Associatie-Cassa en bij hunnen Correspondenten op andere Plaatsen, ter betaling der COUPONS, verschenen 1° Januarij 1860, van alle de Certificaten 2 1/2 pCt. Werkelijke Schuld, door hen in der tijd uitgegeven; zullende de betaling geschieden met zoodanige Sommen als in de Coupons zelve staat uitgedrukt.**

**** Bij Brieven van Meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 16^{den} December 1859 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 28sten December 1859, N° 59, en geregistreerd te 's Gravenhage, den 2^{den} Januarij 1860, zijn aan PIETER BALTES, wonende te Noorddorp, Gemeente Heemskerk, gegeven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.**

Geschiedende hiervan openbare aankondiging ter vol-doening aan art 486 van gemeld Wetboek.
's Gravenhage, den 3^{den} Januarij 1860.
JAN VAN DER JAGT, Procureur bij den Hoogen Raad.

Kolonie Suriname.

Aan het Departement der onbeheerde Boedels, zijn ge-dolveerd de onderstaand Boedels; als:

Van PHILIPPINA JOHANNA JEGER, Echtgenoot van PETER MAC GEORGE, (overleden den 9^{den} Maart 1858), gevonden in den Boedel PETER MAC GEORGE, den 1sten Augustus 1859; WILLIAMINE JOHNSTONE, (overleden den 13^{den} September 1856) den 10^{den} September 1859; HENRIETTE VAN TUMMELER, (overleden den 4^{den} Mei 1848), den 10^{den} dito; ELISABETH PARK, (overleden den 30sten Junij 1859 te Coronie), den 16^{den} dito; CAREL WILHELM KNAUF, (overleden den 14^{den} September 1859), den 17^{den} dito; ELIZA SCARLET, (overleden den 21sten September 1858 te Nickerie), den 20sten dito; THOMAS ALLEN, (overleden den 13^{den} October 1859 te Coronie), den 22sten October 1859, en JAN SCHIPPERS, den 5^{den} November 1859.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debi-teuren derzelve opgeroepen, om, vóór of op den 1sten Oc-tober 1860, aan het Departement voornoemd, van hunne pretentien aanteekening te doen, en hunne verschuldigten aan te zuiveren, op poene van verstoken te zijn van alle regt en actie tegen de voormelde Boedels.

De Provisionele Curator,
DE JONG.
Paramaribo, den

**** Commissarissen van den Straatweg van Barneveld naar Stoutenburg, maken bekend, dat de COUPON, be-taalbaar is gesteld met f. 10, —, bij den Gemeente-Ontvanger te Barneveld.**

**** De Debiteuren des Boedels van wijlen den Wel-Edelen Heer P. K. JONGENEEL, in leven Genees-, Heel-en Verloskundige, te Woubrugge, worden verzocht het door hen verschuldigde, zoo spoedig mogelijk te voldoen aan J. HEENK, Candidaat-Notaris aldaar, die tot de likwidatie diens Boedels is gemachtigd en door wien naar gelang der ontvangsten, aan de Crediteuren uitbetaling zal geschieden. Brieven franco.**

**** Men verlangt zoo spoedig mogelijk, aan een Insti-tuut in Noord-Holland, een' SECONDANT. Naar be-kwaamheden zal het Salaris boven Kost, Inwoning enz., f 300 à f 400 Gulden bedragen. Adres met franco Brie-ven Letter H, bij den Heer A. KNOOP, Klein Heilig-land te Haarlem.**

Met primo-Februarij

wordt gevraagd: Een LOGEMENTS-BEDIENDE, of IEMAND die als Huisknecht heeft gediend, voorzien van bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag.

Hierop reflecterenden, adresseren zich met franco Brie-ven, onder Letters A. A., bij den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM, te Haarlem.

**** Een JONG MENSCH, geruimen tijd aan 't vak, was gaarne als Assistent zob practisch als in de Apotheek bij een Plattelands-Genesheer geplaatst, tegen genot van Kost, Inwoning en eenig Salaris. Brieven franco, Letter D, bij den Boekhandelaar R. F. VAN ARUM, te Haarlem.**

**** Une DEMOISELLE de la Religion Protes-tante, ayant rempli, pendant de longues années, les fon-ctions de première Secondante dans un pensionnat florissant, désire trouver une place de gouvernante dans une famille respectable aux Indes Orientales.**

S'adresser par des lettres franchies sous les initiales X. Z., à Monsieur A. KNOOP, Klein Heiligland Haarlem

**** EVANG. LUTHERSCH DIAC. WEES-OUDE MANNEN- EN VROUWENHUIS TE AMSTERDAM.**

In genoemd Gesticht worden met 1° Mei e.k. gevraagd, Eene BINNENMOEDER en een ASSISTENT-BINNENVADER, gehuwde Lieden, geene Kinderen ter hunne laste hebbende, tusschen 35 en 45 jaren oud, bij voorkeur van de Ev. Luth. Geloofsbelijdenis en voorzien van schriftelijke aanbeveling door geloofwaardige personen, omtrent bekwaamheid en bekend zedelijk goed gedrag. Inclinerenden, worden verzocht zich in persoon te vervoegen ter Bestuurs-Kamer aan voormeld Gesticht, op de Muidergracht alhier, op Woensdag den 18^{den} Januarij 1860, ten een ure.

**** Het Bestuur der Scheveningsche Bouwvereeniging, brengt ter kennis der Vennooten, dat de REKENING en VERANTWOORDING, over het Tweede Boek-jaar en de Staat der Baten en Lasten van de Vennootschap, door Commissarissen goedgekeurd, van af den 10^{den} Janua-**

rij 1860, gedurende drie weken ter visie zullen liggen, ten Kantore van den Heer F. L. DER KINDEREN, Com-missionair in Effecten enz., in de Raamstraat alhier, en dat te dier plaatse zal worden gevanceerd tot betaling eener Uitdeeling van f 24,06 1/2 per Aandeel, (zijnde nagenoeg 10 pCt.) tegen intrekking der Dividend-Bewijzen voor het tweede Boekjaar.

's Gravenhage, 31 December 1859.
H. COLLOT D'ESCURY, Voorzitter.
G. N. DE KEMPENAER, Secretaris.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG. Bestelkantoor,

in de Anegang, hoek van de Kleine Houtstraat te Haarlem, wordt met 1° Januarij 1860, een BE-STELKANTOOR geopend, en aldaar ter verzending aangenomen ALLE BESTELGOEDEREN, met uitzonde-ring van Artikelen van buitengewone omvang of zwaarte.

De Goederen worden met alle Treinen verzonden, maar moeten minstens een half uur te voren in het Kantoor zijn aangebragt.

TARIEVEN gratis verkrijgbaar.
Amsterdam, Dec. 1859. De Administrateur, J. W. BAKE.

KOORTS-DRUPPELS.

Deze reeds zoo algemeen en gunstig bekende **DROP-PELS**, zijn zeer aan te bevelen om hare uitmuntende Koortswerende werking in ALLEDAAGSCHE-, ANDER-DAAGSCHE- en DERDENDAAGSCHE KOORTSEN, vooral ook bij slepende of langdurige Koortsen, alsmede bij zoogenaamde BINNENKOORTSEN. Dezelve onder-drukken niet slechts tijdelijk de Koorts zooals zoo vele andere koortsmiddelen, maar verschillen daarvan door hare GENEZENDE EIGENSCHAPPEN. Ook bevatten deze **DROPPELS** NIETS GEENE SCHADELIJKE bestand-deelen. Zij zijn verkrijgbaar à 80 cents het fleschje bij de Heeren:

Amsterdam, B. Adama, Apotheker, Utrechtschestraat.
Amsterdam, Adama, Apoth., Nieuwedijk bij de Raamakooy.
Alkmaar, H. Schreuder & Co., Apoth., Ritzevoort.
Dordrecht, A. J. van Roosendaal, Apotheker.
Delft, H. W. de Kruyff, Apotheker.
Gorredijk, S. G. Zwart, Apotheker.
Haarlem, J. J. Schreuder, Apotheker, Koningstraat.
Heerenveen, Dornseiffen, Apotheker.
Leiden, O. A. van Tricht, Apoth., hoek van de Donkersteeg.
Maarsse, O. Prillewitz, Apotheker.
Rotterdam, van Santen Kolff, Apoth., Korte Hoofdstaeg.
Schiedam, A. J. van der Schalk, Apotheker.
Utrecht, L. J. Grootendorst, Apoth., buiten de Waardp.
Vlaardingen, J. M. Lagerwerff, Apotheker.
Workum, J. Smeding, Apotheker.

* * IJZER- EN METAAL-GIETERIJ TE UTRECHT.

De ondergeteekende Fabrikanten te Utrecht, berigten door deze dat zij hunne **IJZER-, KOPER- en ME-TAAL-GIETERIJ**, benevens de **FABRIEK van WERKTUIGEN**, overgedaan hebben aan den Heer VAN DEN WALL BAKE, die hiervan met Februarij 1860 in het bezit treed; doch, dat zij niettegenstaande dezen ver-koop, voortgaan met het aannemen van Gietwerken en het vervaardigen van Werktuigen. **DE WAAL EN Cie.**
Utrecht, 30 December 1859.

**** Een bejaard Burger Heer, vraagt tegen Mei a. s., bij fatsoenlijke Burger Lieden, Pr. Gem. in een stil Huis-gezin, INWONING, met Huiselijk Verkeer, vrije Slaapkamer, Middagkost aan de Huiselijke Tafel en Thee-water, benevens Bewasschen, Bestoppen en Benaaijen, tegen een matigen prijs. Adres per franco-Brieven, on-der Letter G., met opgave van prijs per maand, met vrij-dom van Belasting en omschrijving van een en ander, aan J. J. VAN TURNHOUT, Boekh. te Breda.**

IN WONING.

In een Toehuis en op vrolijken stand gelegen, wordt te Utrecht, bij eene Familie van de P. G., aangeboden, voor een Heer en Dame, of twee Dames, 2 net Gemeubi-leerde BOVENKAMERS, met Kost en Bediening en des verkiezende Huiselijk Verkeer. Belangstellenden, gelieven zich met franco Brieven onder L. N., te adre-seren bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF, te Utrecht.

UIT DE HAND TE KOOP.

HAARLEM In een van de voornaamste Dorpen van Z.-Holland, aan de Spoorweglinie gelegen, is **UIT DE HAND TE KOOP:** Een ruim hecht **HUIS**, met 10 Kamers, Keuken, Kelders, Zolder, enz., waarbij eenen Tuin, met eene ruime Koepel en Stal. Adres met franco Brieven, onder Letters W. G., bij de Boek- en Kunst-handelaren SCHREUDER & VAN BAAK, te Leyden.

VOOR AFBRAAK.

UIT DE HAND TE KOOP, tegen 1° Mei a. s.: Eene Z.-Holl. **BOEREN-WONING**, lang 26 El, breed 9 El, een nieuw **ZOMERHUIS**, en een in goeden staat zijnde **KARNMOLEN** met **HUISJE**, alsmede een vijf en zes Roeden **HOOIBERG**. Te bevragen bij J. SPREY, Mr. Timmerman te Koudekerk a/d Rijn.

WERKTUIGEN.

MEN BIEDT TE KOOP AAN:

1 STOOMWERKTUIG met Ketel, 4 Paarden, nieuw, vereischende geen metselwerk noch stekkosten. f 1600,—
1 STOOMWERKTUIG met Ketel, 3 Paar-den, nieuw 800,—
1 GAZTOESTEL van 10 Lichten 450,—
3 KAASPERSEN voor Engelsche Kaas, fraai model 90,—
1 RONDGAANDE KARN 25,—
Diverse **GAZ- of WATERPIJPEN DIAM.**, 0,18 en 0,205 El à f 9,— per 100 kil.
1 VARKENSBAL, lang 2,10 El 20,—
1 IJZER HEK, voor Weilanden 35,—
Adres franco Brieven, den Heer P. van BERKEL, Mr. Smid, te Utrecht.

WEGENS VERTREK,

wordt UIT DE HAND TE KOOP aangeboden, te aanvaarden 1° Mei e. k. of eerder:

Een hecht, weldoortimmerd en goed onderhouden **WONHUIS**, staande te Kampen op den Vloeddijk, Wijk 1, N°. 497, met achtergelegen ruimen **TUIN**, bevattende het Huis zes Kamers, Provisiekamer, ruime Zolders en Kelders, Regen- en Welwatersputten en verdere Commoditeiten. Te bevragen bij den Notaris Mr. F. L. RAMBONNET Fz., te Kampen. Brieven franco.

Openbare Verkoop

Te **Gouda**,

op Maandag den 9^{den} Januarij 1860, des voormiddags ten elf ure, in het Logement de *Zalm*, aldaar, van:

Een kapitaal, goed onderhouden **HUIS** en **ERF** met een **TUIN** daarachter, staande en gelegen aan de Oosthaven te Gouda, Wijk B, N°. 110, Kadaster Sectie C, N°. 351. Zijnde in het Huis een marmeren Gang, zeven behangen Kamers, waarvan sommige geplafondeerd en met marmeren Schoorsteenmantels, eene Meidenkamer, eene goede Keuken met Pomp, een fraaie Kelder en hetgeen verder tot een welingerigt Woonhuis behoort.

Te aanvaarden 1° Mei 1860.

Een **ERF**, **STAL** en **ERF**, aan het Jaagpad te Gouda, Wijk Q, N°. 13, Kadaster Sectie A, N°. 24. Te stand te aanvaarden.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris **W. J. FORTUYN BROOGLEEVER**, te Gouda.

HUIS MET DE HOOFDEN.

C. F. ROOS, G. DE VRIES Jzn. en W. J. M. ENGELWERTS, zullen op Dingsdag 31 Januarij 1860, ter plaatse voornoemd, Verkoopen:

Eene zeer fraaie verzameling

SCHILDERIEN,

door oude en hedendaagsche Meesters.

TEKENINGEN, PRENTEN, PRENTWERKEN en BOEKEN, ANTIQUITEITEN, oude PORSELEINEN en LAKWERKEN, KOSTBAARHEDEN, waarbij *Paarlen en Juweelen, Goud en Zilverwerken, Emaux voortreffelijke oude Kantwerken, Muziek Instrumenten* enz.

NB. De **PRENTINGEN** en **MUNTEN** zullen later in veiling worden gebracht.

* * Op Woensdag den 1sten Februarij 1860, des voormiddags ten 11 ure, zal te Benschop in de na te noemen Huisinge, ten gevolge van gevorderden onderdom, publiek worden Verkoocht:

Eene **HUISINGE**, zijnde het Begthuis en Herberg, genaamd **DE RIJSLAN**, waarin sedert vele jaren de Vergaderingen van het Gemeente- en Polder-Bestuur worden gehouden en de Tappere-Affaire is uitgeoefend.

Voorts **PAARDENSTALLING, SCHUUR**, ruim **ERF**, **BOUW- en BOONGAARDLAND**, te zamen groot 43 Roeden, 46 Ellen, zeer gunstig gelegen te Benschop, op het Dorp. Te aanvaarden den 1sten Mei aanstaande. Breder bij Billetten, en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris **W. M. J. CAMBIER VAN NOOTEN**, te Lopik.

* * Men presenteert publiek te Verkoopen, op den 28sten Januarij 1860, des avonds ten 7 ure, te Hilversum, in het Logement van *Buwakke*, ten overstaan van den Notaris **A. FRIEM**:

Eene, voor weinige jaren nieuw gebouwde **HUIZINGE**, genaamd **SCHONHOED**, met **KEVE** en **TUIN**, te Hilversum, op het Kadaster bekend Sectie E, Nummer 1061, ter oppervlakte van 23 Roeden, 10 Ellen.

De Huizinge is met Waranda's ter wederzijden, aangenaam gelegen aan den Straatweg, bij het inkomen van het Dorp, op het *s Gravenlandse* Eind, en bevat 4 Benedenkamers, Keuken, Kelder, Mangelkamer, twee Bovenkamers en Zelder, twee aangebouwde Loodsjes en Welwaterspomp, alles ten meesten Gemakken betimmerd en in den best onderhouden toestand.

Het Perceel is te aanvaarden den 1sten Februarij 1860, te bezigtigen Woensdag en Zaterdag van elke week, van 12—4 ure, met een Kaartje te bekomen bij bovengemelden Notaris, ten wiens Kantore 4 dagen voor en op den dag der Veiling, de *Conditiën* ter lezing, zullen liggen, en op *franco* aanvraag alle verdere inlichtingen te bekomen zijn.

* * Bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden, verschijnt de 1° Afl. van:

De Christelijke Huisvriend,

ONDER MEDEWERKING VAN 75 PREDIKANTEN.

Laatst een voor ieder bruikbaar Christelijk Huisboek. Maandelijks wordt voor den geringen prijs van 25 CENT een bundel lectuur aangeboden, waarin het licht des Evangelies schijnt voor het HUISGEZIN. De toelichting van de H. Schrift, de Chr. Feestdagen, de blijde dagen van het Huisgezin, den toestand van den Christen in zijne verhouding tot maatschappij, kerk en kroost, worden hierin beurtelings besproken.

De 1° afl. met vignet op staal en het Prospectus is bij alle Boekhandelaars voorhanden. — Inhoud van de 1° afl.: J. J. L. TEN KATE, *Licht uit duister Verhaal van een Donspredikant*. — JAARSVERWISSELING — WILHELMINA JOHANNA VAN RAVESTEYN, *De ruïne*. — E. LAURILLARD, *Op een Oudejaarsavond*. — P. G. DE WINKEL, *Oudejaarsavond*. — A. RUTGERS VAN DER LOEFF, *Gods welbehagen in menschen*. — JOHANNES, *Grootvaders bijbel*.

Bovendien ontvangen de Intekenaren eene groote Premie-plaat voorstellende de *Schilderij* van Ary Scheffer, **CHRISTUS VERRENDER**.

Waar ze ook wordt opgehangen, zal zij het geloof en de dankbaarheid voeden en de trekken tot de genegenheid met eenen Heer, die daarbij verschijnt is, opdat hij, in zijne toekomst, vrijmoedigheid hebben voor Hem, en Hem niet beschaamd gemaakt worden.

* * Door W. H. KIRBERGER, te Amsterdam, wordt heden uitgegeven:

DE TEEKENEN DES TIJDS

EN DE WEDERKOMST VAN ONZEN HEER JEZUS CHRISTUS,

DOOR CHARLES T. BOHM. Prijs 50 Cent.

EENE NIEUWE PRACHT-UITGAAF

In Roijaal Formaat en fraai Gebonden,

VAN HET

GROOT NEDERDUITSCH

TAALKUNDIG WOORDENBOEK,

DOOR

P. WEILAND,

Is thans bij **BLUSSE & VAN BRAAM**, te Dordrecht, van de Pers verschenen.

Hetzelve is naar de behoefte des tijds verbeterd, en bijgewerkt door **H. L. SCHULD JWzn.**, en wordt alom gebonden afgeleverd, voor slechts **f 9.50** in plaats van **f 24.—**, zoo als de vorige Uitgaf kostte.

De geheele omvang onzer rijke Taal is in dit algemeen omschrijvend **Woordenboek** begrepen. De geringe Prijs voor dit keurig uitgevoerde en onmisbare Werk, is gebaseerd op een uitgebreid Debiet, hetwelk de Uitgevers zich daarvan te regt voorstellen.

* * Uitgave van KUIJPERS & VAN DUIJL, 's Gravenhage:

HALF STUIVERS MAGAZIJN.

Tweede Jaargang, vermeerdering van Lectuur,

zonder verhooging van Prijs!

Het toenemend debiet heeft de Uitgevers van dit zoo algemeen gezocht en ongemeen goedkoop Weekblad, in staat gesteld om het nog goedkooper te maken; in plaats van **8 pagina's**, **16 pagina's** uitgezochte lectuur te leveren. — De Intekenaren ontvangen voor **f 1.30** in het jaar **332 pagina's** *Afwisselende, Luimige en Ernstige Verhalen, Dichtstukjes, Anekdotes, Charaden en Logogryphen*. — Men abonneert zich voor niet minder dan **één Jaargang**. — Alle Boekhandelaars nemen bestellingen aan.

* * **JOH. NOMAN EN ZOON**, te Zalt-Bommel, verzonden dezer dagen Bestelling-Lijsten met N°. 1 voor 1860 van de

AGLAJA, MAANDBOEKJE VOOR DAMES HANDWERKEN.

Met volle overtuiging mogen wij zeggen, dat de **AGLAJA** gedurende haar twaalfjarig bestaan, krachtig is opgegroeid, en het werk zich onafgebroken en toenemend heeft mogen verheugen in de gunst der Dames.

Men zal zich daarom blijven bejveren, om de **AGLAJA** op de hoogte van den tijd en in den **EERSTENTANG** te doen **BEIJVEN**, zoo door het leveren van de nieuwste Handwerken, niet alleen in het Breijen, Haken, Knoopen of andere nieuwte verscheidenheid; maar ook door het leveren van bruikbare goede **MODE-BERIGTEN, PLATEN, ALLERLEI PATRONEN** en fraai gekleurde Parijsche **TAPISSERIEPLATEN**.

De **AGLAJA** wordt uitgegeven in maandelijksche afleveringen, met 5 à 6 zwarte en gekleurde Platen en Patronen, waaronder de Modeplaat, in net gedrukte omslag. De prijs van elke maandelijksche aflevering is slechts **VIJF EN TWINTIG CENTS**.

Men schrijft in voor niet minder dan voor een Jaargang of 12 Afleveringen. Men neme één jaar tot voor, en Uitgevers zijn overtuigd men zich deze kennismaking nimmer zal beklagen. — N°. 1 alom ter inzage.

DE JANUARIJ-AFLEVERING VAN

AGLAJA.

BEVAT: *Relief Kraagje*. — Vervolg en slot.) Gebreide *fanchon*. — Gehaakte Deken. — Gehaakte *guipure* Kleedje. — Zakdoek in festonneersel. — Kraagje met vijf punten, in idem. — *Colbretton* met *manchette* in broderie à la minute. — Tusschenzetsels in broderie anglaise en broderie à la minute. — Hoeken voor zakdoeken in festonneersel en broderie à la minute. — Verschillende namen en letters, in *plumetis* en broderie à la minute. — Met vijf platen waaronder een allerkeurigst bewerkte modeplaat. Elke Maandelijksche Aflevering kost slechts **25 Cents**.

* * Alom staat de intekening open op de **BIBLIOTHEEK**

VOOR HET HUISGEZIN.

LECTUUR TOT GEZELLIG ONDERHOUD, met medewerking van vele Vaderlandsche Schrijvers en Schrijfsters, onder redactie van G. T. N. SURINGAR.

Het vierde deel verschijnt gedurende 1860, in twaalf maandelijksche afleveringen. — Van de verschenen deelen zijn nog voortdurend exemplaren te bekomen. Prijs per deel..... **f 2.50**.

BLIKKEN IN HET

LEVEN DER NATUUR,

Populair-natuurkundig Tijdschrift onder redactie van Dr. J. BOSSCHA Jr., Dr. R. S. TJADEN MODDERMAN en Prof. W. F. R. SURINGAR.

Zes Nummers vormen een deeltje à 90 Cents. Door het herdrukken van het eerste deeltje is de geheele verzameling, die thans vijf deeltjes uitmaakt, weder compleet te bekomen. G. T. N. SURINGAR.

Leeuwarden, December 1859.

DE JANUARIJ-AFLEVERING VAN HET CHRISTELIJK ALBUM.

BEVAT: Een ding is noodig. Bij de titelplaat en bij de intrede van het Nieuwe Jaar, door C. KOOLJER. Wat gij doen wilt, doe het haastelijk. Een parabel van Ambrosius, door J. VAN DER PLAATS. — Ter Kerke gaan, door J. D. VAN DER PLAATS. — *Schleiermacher* over en in het Huiselijk Leven, door J. B. E. LENS KOCH. — Dikwijls uit de Spreuken van *Jesus Sirach*, en het Boek der *Wijsheden*. Met een **GROTE FRAAIE STAALPLAAT**, voorstellende *Jesus met Martha en Maria*. Elke Maandelijksche Aflevering kost slechts **25 Cents**.

Openbare Verkoop

te Schagen, op Donderdag den 19^{den} Januarij 1860, des middags ten twaalf ure, ten huize van den Kastelein S. Meijer, aan de Marktplaats, van:

Een hecht en sterk **HUIS**, **ERF** en **LOODE**, staande en gelegen aan de Loet te Schagen, groot 5 Roeden, 45 Ellen, Kadaster Sectie E, Nummer 323, zijnde zeer geschikt voor alle Winkel- en Koopmansnering.

Informatien zijn te bekomen bij den Notaris **C. MEIJERS**, te Zijpe.

* * Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is verschenen:

De **EERSTE-AFLEVERING** van de

Wetenschappelijke Bladen.

EENE **BLOEMLEZING VAN DERGELIJKE WERKEN UIT HET BUTTENLAND, VOOR NEDERLAND BEWERKT**,

ONDER TOEZICHT VAN

Mr. J. T. BUYS.

Inhoud: *Royer Collard*. (Uit the National Review.) *De Archieven van den Hertog van Modena* (Uit *Revue Contemporaine*.) *De tegenwoordige Staat der Oostenrijksche Geldmiddelen* (Uit de *Algemeene Zeitung*.) *Bijblad*. Boek-aankondigingen: De handelingen van Sir *James Brooke* op Borneo, getoetst aan de officiële engelsche beschieden, en de bestaande tractaten, door D. C. STEYN PARVE. — Door Mr. J. T. BUYS.

Elke Maandelijksche Aflevering kost **60 Cents**.

De Drie en Twintigste-Aflevering van de

GESCHIEDENIS VAN HET

NEDERLANDSCHE ZETWEZEN.

DOOR

Jhr. Mr. J. C. DE JONGE.

Bij deze Aflevering is het Portret van **HIJGB DE WILDT**. Elke Aflevering kost 75 Cents. Elke Plaat 15 Cents.

De **TWINTIGSTE-AFLEVERING** van

ONS VOORGESLACHT,

DOOR

W. J. HOEDJOK.

Inhoudende: (*Tijdens Karel den Groote*) *Maten*: Malder, Mud, Korf. — *Put*. — *Kaehel*. — *Verlichting*. — *Keizerlijke Hoeven*. — *Heeredienst en Leensplacht*. — *Landbouw*. — *Veeteelt*. — *Vrouwenhuis*. — *Eigenhoorigen*. — *Reizende Vrouw*. — *Toovenaars*. — *Waarnde*. — *Voertuig*. — *Joden*. — *Genees-formulier*. — *Heilige-dagen*. — *Ding*. — *Verdienste van begrafenis*. — *Handels-verwikkeling*. — *Nachtdief*. — *Handijzer*. — *Schelden*. Met **alle Platen**: *Kerk uit de 8^e eeuw*. — *Musiek-instrumenten*. — *Karren en Vaartuigen*. Elke Aflevering kost 40 Cents. Elke Plaat 10 Cents.

Te Haarlem, bij **JOH. ENSCHEDE EN ZONEN**.